

הלכות פורים - תקציר שימושי

«**תענית אסתר** - ביום חמישי, יג' אדר. מתענים מהבוקר עד הערב, זכר למה שהתענו מרדכי ואסתר וכל ישראל ביום המלחמה כנגד אויביהם.

נשים בהיריון, יולדות עד שנתיים מהלידה וכן חולים (אפילו כאשר אין פיקוח נפש) - פטורים מן הצום. לכולם מותר להתרחץ בו. מי שלוקח תרופות בקביעות - רשאי לקחת. זמני הצום (פתח תקווה): התחלה: 4:41 * סיום: 18:06.

«**זכר למחצית השקל** - בזמן המקדש נתנו ישראל בחודש אדר מחצית השקל לקניית קורבנות ציבור. כיום נוהגים לתת צדקה 'זכר למחצית השקל'.

מנהג אשכנז - 3 מטבעות של חצי ש"ח. מנהג ספרד - שווי 10 גרם כסף טהור, ששווי היום כ-30 ₪. נוהג לתת עבור כל אחד מבני הבית, כולל הילדים. מי שדחוק לו די שייתן חצי שקל בלבד.

«**קריאת המגילה** - פעמיים: בלילה וביום. כולם חייבים במצווה - גברים ונשים, ואף מחנכים לכך את הילדים, ובלבד שלא יפריעו למבוגרים לצאת ידי חובה.

יש לקרוא ממגילה כשרה הכתובה על קלף, והשומעים יקפידו לשמוע כל מילה. מי שלא שמע מילה ישלים אותה על המקום מהספר/המגילה שבידו. מי שהתנמנע תוך כדי השמיעה - לא יצא, אך אם 'ריחף' לרגע ושמע מבלי להיות מרוכז במילים - יצא.

לפני הקריאה מברכים: על מקרא מגילה, שעשה ניסים ושהחיינו. בני אשכנז מברכים כך גם ביום, והספרדים ביום לא אומרים שהחיינו.

«**מתנות לאביונים** - מצווה לתת ביום הפורים עצמו לשני עניים, מתנה אחת לכל אחד: דבר מאכל או כסף בשווי של ארוחה (עלות של כריך/מנת פלאפל). מי שלא מוצא עני - יפריש את הכסף בפורים, וייתן אותו לעני בהזדמנות הראשונה.

«**משלוח מנות** - מצווה לתת לאדם אחד שתי מנות שונות של אוכל בכמות הראויה לכבד בה אורח. משקה נחשב גם כן כמנה. עניין מיוחד לתת לא רק לחברים ה'מובנים' מאליהם', אלא גם למי שקצת רחוק מאיתנו או שהוא בודד, כדי לחבר בין הלבבות ולשמח.

אָבֵל - מנהג אשכנז שלא לשלוח מנות לאבל, אך אפשר לשלוח למשפחתו. מנהג ספרד - אם כבר חלפו השבעה מותר לשלוח לו. והוא בכל מקרה שולח לאחרים.

«**משתה ושמחה** - מעבר למצוות "ושמחת בחגך" שיש בכל חג, בפורים יש מצווה מיוחדת לשמוח ולשתות. יש הנוהגים לבסומי "עד דלא ידע", ויש הנוהגים רק לשתות יותר מהרגלם, והעיקר לכוון לשם שמים. נהוג להימנע בפורים ממלאכה שאינה לצורכי היום.

«**סעודת פורים** - בצהרי היום אחרי תפילת מנחה. רצוי על לחם ובשר, ומרבים בה בשירות ותשבחות לה'.

הלכות פורים - תקציר שימושי

המשך

«על הניסים - מוסיפים בשמונה עשרה ובברכת המזון. מי ששכח לומר וכבר סיים את התפילה/ברכה - לא יחזור. סעודת פורים שנמשכה עד הלילה של מוצאי החג - הולכים אחר תחילת הסעודה ואומרים על הניסים.
- בפורים מניחים תפילין, קוראים בתורה פרשת "ויבוא עמלק", לא אומרים תחנון, אך גם לא הלל.

«מתי חוגגים את פורים? - ברוב המקומות פורים נחגג ביד' אדר. בירושלים וערים מוקפות חומה מימות יהושע בן נון בטו' אדר. אדם שנוסע ממקום אחד לשני - מה שקובע הוא היכן היה בעלות השחר של בוקר פורים, וייתכן שיתחייב לעשות פורים פעמיים.

«מה עושים השנה כשפורים ביום שישי? ומה זה אומר "פורים משולש"?
השנה שיד' אדר בערב שבת: יש המקדימים להתחיל את הסעודה לפני הצהריים, כדי לאכול בלילה סעודת שבת לתיאבון.
אם קשה לאכול כל-כך מוקדם ניתן להתפלל מנחה מוקדם ולאחר מכן להתחיל את הסעודה (ועדיף לא להתעכב עד מאוחר).

באופן הזה יש אפשרות 'לשלב' סעודת פורים ושבת:
בזמן הדלקת הנרות עוצרים את הסעודה והנשים מדליקות נרות ומפסיקות לאכול ולשתות. מעט לפני השקיעה גם שאר המסובים מפסיקים לאכול ומתפללים קבלת שבת וערבית (ומקפידים שלפחות אחד/ת מן הסועדים יישאר בינתיים ליד השולחן).
מביאים לשולחן שתי חלות שלמות ומכסים אותן (מה שמכונה בהלכה 'פורס מפה'). עושים קידוש של שבת כרגיל אבל ללא ברכת בורא פרי הגפן (כי כבר בירכנו קודם).
בוצעים את החלות ללא נטילת ידיים והמוציא (שוב, כי עשינו זאת בתחילת הסעודה) ומחלקים לכולם לטעום, וכל אחד יקפיד לאכול לפחות כזית פת אחרי צאת הכוכבים כדי לקיים סעודת שבת. אוכלים מנה עיקרית לכבוד שבת.
בברכת המזון בסוף אומרים "רצה" ואת "על הניסים" דוחים לסוף ברכת המזון ב"הרחמן".
אם רוצים ניתן לדחות את התפילה לסוף הסעודה.

פורים משולש - השנה טו' אדר חל בשבת, החוגגים ביום טו' מחלקים את מצוותיו לשלושה חלקים: מגילה ומתנות לאביונים ביום שישי. קריאה בתורה ועל הניסים בשבת. סעודת פורים ומשלוח מנות ביום ראשון.

